

แนวทางการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้
โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ
GUIDELINES FOR RESEARCH-BASED SUPERVISION OF A PILOT
SCHOOL MODEL FOR BRAIN-BASED LEARNING (BBL),
EDUCATIONAL INNOVATION AREA, SISAKET PROVINCE.

¹ธัชชญาณันท์ อินตะนัย

¹Thanatchayanan Intanai

ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดศรีสะเกษ

Education Supervisor, Sisaket Provincial Education Office

way3517@gmail.com

Received: May 27, 2024; **Revised:** June 24, 2024; **Accepted:** August 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนบ้านรุ่ง ตำบลรุ่งระวี อำเภอน้ำเกลี้ยง จังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 18 คน เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและความต้องการในการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด ศรีสะเกษของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่า มีความต้องการรับการนิเทศในรูปแบบการนิเทศหลายวิธีโดยมีการอบรมเชิงปฏิบัติ โดยมีรูปแบบการนิเทศเป็นระบบ มีองค์ประกอบที่ชัดเจนที่สามารถนิเทศเสริมสร้างความสามารถ

¹ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดศรีสะเกษ

ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อให้เกิดการพัฒนาพร้อมกันทั้งโรงเรียน 2) ระดับการการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ผลสรุปแนวทางการนิเทศโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน ตาม ขั้นตอนกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ โดยศึกษานิเทศก์เป็นผู้ค้นพบปัญหา และใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ (P-A-O-R) ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันแก้ปัญหา ระหว่างศึกษานิเทศก์และครูผู้สอน เพื่อพัฒนา แนวทางการนิเทศ ซึ่งมีขั้นตอนการวางแผน (P-Plan) ขั้นตอนการปฏิบัติการ (A-Act) ขั้นตอนการสังเกต (O-Observing) ขั้นตอนการสะท้อนผล (R-Reflecting)

คำสำคัญ: การนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐาน, ใช้สมองเป็นฐาน (BBL), พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

Abstract

This research aims to study Guidelines for research-based supervision of a pilot school model of brain-based learning management (BBL) in the educational innovation area of Sisaket Province. The population used in this research is Ban Rung School, Rungra Subdistrict. V Nam Kiang District Sisaket Province Sisaket Primary Educational Service Area Office 1, a total sample of 18 people, was used in this research. It is a questionnaire and interview. Statistics used in data analysis are percentage, mean, standard deviation. The results of the research found that: 1) Current conditions and needs for research-based supervision of pilot schools for brain-based learning (BBL) prototypes, provincial educational innovation areas. Sisaket of educational institution directors and teachers From the interview it was found that There is a need for supervision in many forms of supervision with practical training with a systematic teaching format. There are clear elements that can be used to supervise and strengthen teachers' learning management abilities. In order to achieve joint development of the whole school, 2) the level of supervision using research as a base, a pilot school model of brain-based learning management (BBL), an educational innovation area in Sisaket Province, of the school director and teachers. teach Overall and each aspect is at a high level. 3) Results of the supervision guidelines using the research process as a base according to the action research process steps. The study supervisor was the one who discovered the problem. And use the process of research and action (P-A-O-

R) to jointly think, act, and solve problems between educational supervisors and teachers in order to develop supervision guidelines. which has P-Plan, A-Act, O-Observing, R-Reflecting

Keywords: Research-based supervision, brain-based learning (BBL) model, educational innovation area, Sisaket Province

บทนำ

การนิเทศการศึกษา (Educational Supervision) มีความสำคัญอย่างมากต่อการเพิ่มประสิทธิภาพ การศึกษาเป็นกระบวนการของการศึกษาที่มุ่งจะส่งเสริมให้การสนับสนุนและพัฒนา มาตรฐานของการศึกษา ผู้นิเทศก็ต้องการความรู้ ประสบการณ์ และทักษะต่าง ๆ ในการนิเทศต้อง ได้รับ การสนับสนุนขวัญและกำลังใจ ความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อปรับปรุง คุณภาพการศึกษา เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองของประเทศ ในยุค 4.0 ให้มีความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จัก เรียนรู้ ด้วยตนเองเรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง และได้ พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ มุ่งให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดตามแนวทางการจัดการเรียนรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ครูจะต้องมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสูงตามมาตรฐาน หลัก สตรและมาตรฐานการศึกษาชาติ ภารกิจหลักของศึกษานิเทศก์ คือ การช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม การพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และคุณภาพการจัดการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

การนิเทศการศึกษาที่จะประสบความสำเร็จ จึงจำเป็นต้องใช้บทบาท ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ขึ้นอยู่กับเรื่องพื้นที่เขต ความถนัด และประสบการณ์ของศึกษานิเทศก์ โดยปฏิบัติอย่าง ทัวถึงและต่อเนื่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนนาร่อง คือ การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนทั้งระบบเพื่อผลลัพธ์สำคัญ คือ การ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนสูงขึ้นทั้ง ด้านเจตคติ ทักษะ และความรู้ ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน ให้มีสมรรถนะ ในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับบริบทของชุมชน ท้องถิ่น เป็นพลเมืองที่มี คุณภาพ โดยมีจุดเน้นให้เกิดการพัฒนา 3 ด้าน คือ 1) ด้านการกายภาพ บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม 2) ด้านระบบบริหารงาน หลักสูตร วิถีวัฒนธรรมองค์กร และ 3) ด้านการจัดการเรียนรู้อในห้องเรียนโดย โรงเรียนนาร่องจะต้องทำการปรับปรุง-ปรับเปลี่ยนระบบการจัดการเรียนรู้

ศึกษานิเทศก์ (Educational Supervisor) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ (Sandbox Sisaket) ภายใต้มาตรฐานการปฏิบัติงานในมาตรฐานที่ 5 ที่มุ่งให้พัฒนาและใช้นวัตกรรมการนิเทศการศึกษาจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นไปเป็นลำดับนวัตกรรมการนิเทศเป็นเครื่องมือสำคัญของศึกษานิเทศก์ในการนำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นไปเป็นลำดับ ศึกษานิเทศก์มืออาชีพต้องมีความรู้ในการนิเทศแนวใหม่ ๆ เลือกและปรับปรุงใช้นวัตกรรมได้หลากหลาย ตรงกับสภาพการณ์เงื่อนไข ข้อจำกัดของงานและผู้รับรู้นิเทศจนนำไปสู่ผลได้จริงเพื่อให้ผู้รับการนิเทศใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่มีความภาคภูมิใจในผลงานร่วมกัน และก้าวหน้าพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง นวัตกรรมการนิเทศที่เลือกใช้ คือ การนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐาน เป็นการนิเทศโดยใช้กระบวนการวิจัย ปฏิบัติการแบบ P-A-O-R (Plan-Action-Observe-Reflect) ศึกษานิเทศก์เป็นผู้ค้นหาปัญหา และแนวทางพัฒนาโรงเรียนแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหา รวมถึงการค้นหาและพัฒนาวัตกรรมการที่จะใช้แก้ปัญหา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียนร่วมกับครู โดย ศึกษานิเทศก์ร่วมคิด ร่วมทำรวมถึงเป็นเพื่อนร่วมเรียนรู้กับครูในโรงเรียนอย่างกัลยาณมิตร โดยใช้เทคนิคการนิเทศแบบชี้แนะสะท้อนคิด (Reflective Coaching) เพื่อร่วมกันกำหนดกระบวนการและขั้นตอนในการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนทุกมิติให้บรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตร มีขั้นตอนดังนี้ 1) การวิเคราะห์ปัญหา 2) การศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และพิจารณารายการนวัตกรรมที่มีความเป็นไปได้ 3) เลือกนวัตกรรมที่เหมาะสมที่สุด 4) สร้าง ต้นแบบนวัตกรรมในการแก้ปัญหา 5) ทดลองใช้และปรับปรุงต้นแบบอย่างต่อเนื่อง 6) ทดลอง ภาคสนาม 7) การประเมินผลการทดลองใช้ สรุปผล และเขียนรายงานการพัฒนานวัตกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) ผ่าน การวิจัยเชิงปฏิบัติการแนวทางการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ และตีความหมายอย่างมีระบบ และยืดหยุ่น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นในสถานการณ์เฉพาะ ถึงการปฏิบัติงานเพื่อเข้าใจดีขึ้น หรือแก้ปัญหาเกี่ยวกับงานที่ทำอยู่ ของผู้วิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนการทำงานเป็นวงจรต่อเนื่อง 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การวางแผนกลยุทธ์ (2) การปฏิบัติ (นำแผนไปปฏิบัติ) (3) การสังเกต (โดยมีการประเมินตนเอง) และ (4) การสะท้อนผลเชิงวิพากษ์จากตนเองและเพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับ ศิริวรรณ ฉายะเกษตริน (2552) พบว่า การนิเทศภายในตามรูปแบบการนิเทศภายในแบบร่วมพัฒนาที่ช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นระบบดังนี้ ขั้นที่ 1 การวางแผนการดำเนินงาน ขั้นที่ 2 การเสริมสร้างความรู้ในการปฏิบัติงาน ขั้นที่ 3 การ ปฏิบัติงานตามแผน ขั้นที่ 4 การ ประเมินผลการปฏิบัติงาน ขั้นที่ 5 การเผยแพร่ขยายผล และเพื่อให้ การดำเนินการนิเทศภายในบรรลุผลเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา จึงควรนำหลักการ บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็น ฐาน ซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารที่มีการกระจายอำนาจการบริหารจาก ส่วนกลางหรือเขตพื้นที่

การศึกษาไปยังสถานศึกษาโดยตรงผลที่ได้นำไปปรับแผนเข้าสู่วงจรมุ่งใหม่จนกว่าจะได้ข้อสรุปที่แก้ไขปัญหาได้จริงหรือพัฒนาสภาพการณ์ของสิ่งที่ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้กรอบจรรยาบรรณที่ยอมรับกัน ใน 2 ประเด็นเชิงพื้นที่ ได้แก่ ปรับหลักสูตรให้เป็นบูรณาการ (Integrated Curriculum) เป็นหลักสูตรอิงสมรรถนะและปรับการจัดการเรียนรู้ให้เป็น การจัดการเรียนรู้แบบใฝ่รู้ (Active Learning) ทั้งระบบ

กระบวนการขึ้นต้นสอดคล้องกันกับนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ วัตถุประสงค์ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาและเร่งด่วนเรื่องการเตรียมคน สู่ศตวรรษที่ 21 โดยมีหลักการ เป็นการให้ความสำคัญกับประเด็นคุณภาพและประสิทธิภาพ ในทุกมิติ ทั้งผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการพลเรือน และผู้บริหารทุกระดับ ตลอดจนสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภท และเป็นการศึกษาตลอดชีวิต นำไปสู่ความสำคัญและความจำเป็นที่ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รวมถึง ขับเคลื่อนทางการปฏิบัติอย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง จึงได้จัดให้มี การนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล การวิจัยเชิงปฏิบัติการ: การนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่อง ต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการนำเสนอผลของกระบวนการ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เลือกมา 1 โรงเรียน โรงเรียนบ้านรุ่ง ตำบลรุ่งระวี อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 18 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถามการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษที่ผู้วิจัยจัดทำโดยอาศัยแนวคิดหลักสำหรับการวิจัย จึงนำไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา IOC ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแบบสอบถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าตั้งแต่ 0.60-1.00 สามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรจำนวน 15 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการวิจัยนี้จะจะเป็นแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์สอบถาม สภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เป็นการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการ และครูที่ร่วมพัฒนาจำนวน 5 ท่าน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อแนวทางการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด ศรีสะเกษ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

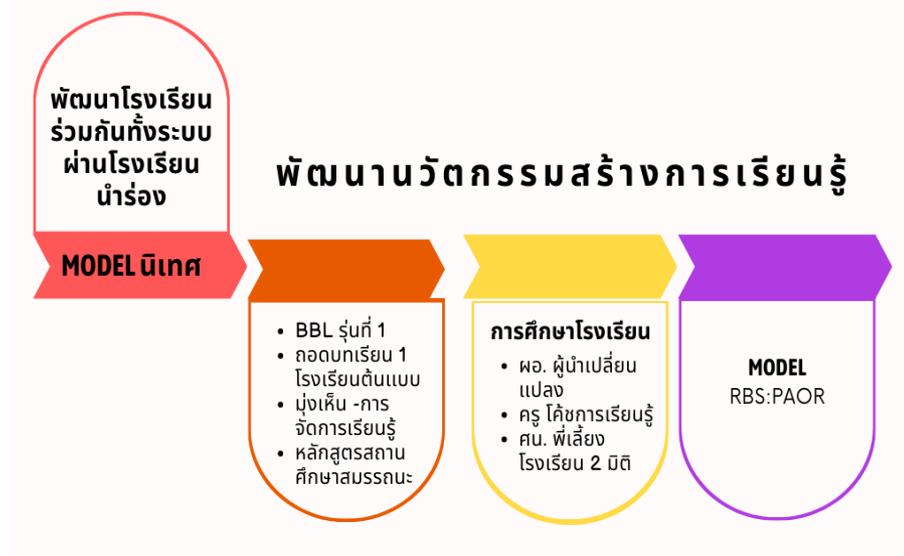
ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามสถานภาพส่วนตัว

ที่	ตำแหน่ง	จำนวน
1	ผู้บริหาร	1
2	ครูผู้สอน	
	กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	3
	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	1
	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	2

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	1
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	1
-กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	3
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี	3
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3
	18

จากตารางที่ 1 พบว่า สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 17 คน

2. สภาพปัจจุบันและความต้องการในการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่า มีความต้องการรับการนิเทศในรูปแบบการนิเทศหลายวิธีโดยมีการอบรมเชิงปฏิบัติ และมีการนิเทศแบบออนไลน์ (Online supervision) โดยมีรูปแบบการเทศเป็นระบบ มีองค์ประกอบที่ชัดเจนที่สามารถนิเทศเสริมสร้างความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อให้เกิดการพัฒนาพร้อมกันทั้งโรงเรียน

ภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL)

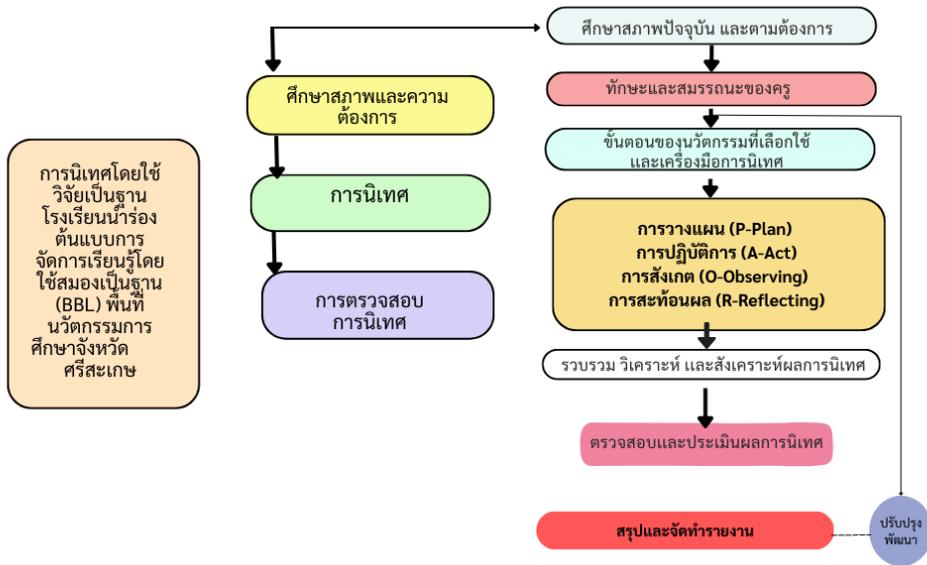
ตารางที่ 2 ระดับการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด ศรีสะเกษของผู้อำนวยการ สถานศึกษาและครูผู้สอนโดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	μ	σ	แปลผล
ด้านวางแผนการนิเทศ	4.03	0.76	มาก
ด้านการเตรียมการนิเทศ	4.04	0.79	มาก
ด้านการปฏิบัติการนิเทศ	4.12	0.72	มาก
ด้านการวัดและประเมินการนิเทศ	4.11	0.76	มาก
ด้านการรายงานผลการนิเทศ	4.06	0.75	
เฉลี่ย	4.07	0.76	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด ศรีสะเกษของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ด้านการวัดและประเมินการนิเทศ ด้านการรายงานผลการนิเทศ ด้านการเตรียมการนิเทศ ด้านวางแผนการนิเทศตามลำดับ

3. ผลสรุปแนวทางการนิเทศโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน ตาม ขั้นตอนกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ โดยศึกษานิเทศก์เป็นผู้ค้นพบปัญหา และใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ (P-A-O-R) ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันแก้ปัญหา ระหว่างศึกษานิเทศก์และครูผู้สอน เพื่อพัฒนา แนวทางการนิเทศ ซึ่งมีขั้นการวางแผน (P-Plan) การประชุมวางแผนการวิเคราะห์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ปรับหลักสูตรให้เป็นบูรณาการ (Integrated Curriculum) เป็นหลักสูตรอิงสมรรถนะ และปรับการจัดการเรียนรู้ให้เป็น การจัดการเรียนรู้แบบฝังรู้ (Active Learning) ทั้งระบบ ขั้นการปฏิบัติการ (A-Act) ศึกษานิเทศก์ดำเนินการนิเทศ ติดตาม การสร้างการเรียนรู้ปรับหลักสูตรให้เป็นบูรณาการ (Integrated Curriculum) เป็นหลักสูตรอิงสมรรถนะ และปรับการจัดการเรียนรู้ให้เป็น การจัดการเรียนรู้แบบฝังรู้ (Active Learning) ทั้งระบบ ขั้นการสังเกต (O-Observing) ศึกษานิเทศก์ บันทึกผลการนิเทศ ติดตามการสร้างการเรียนรู้ปรับหลักสูตรให้เป็น บูรณาการ (Integrated Curriculum) เป็นหลักสูตรอิงสมรรถนะ และปรับการจัดการเรียนรู้ให้เป็น การจัดการเรียนรู้แบบฝังรู้ (Active Learning) ทั้งระบบ ขั้นการสะท้อนผล (R-Reflecting) การนิเทศโดยกระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาความสามารถในการสร้างการเรียนรู้ปรับหลักสูตรให้เป็น

บูรณาการ (Integrated Curriculum) เป็นหลักสูตรอิงสมรรถนะ และปรับการจัดการเรียนรู้ให้เป็นการจัดการเรียนรู้แบบฝังรู้ (Active Learning) ทั้งระบบ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แนวทางการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนาร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนาร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด ศรีสะเกษของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่า มีความต้องการรับการนิเทศในรูปแบบการนิเทศหลายวิธีโดยมีการอบรมเชิงปฏิบัติ และมีการนิเทศแบบออนไลน์ (Online supervision) โดยมีรูปแบบการเทศเป็นระบบ มีองค์ประกอบที่ชัดเจนที่สามารถนิเทศเสริมสร้างความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อให้เกิดการพัฒนาาร่วมกันทั้งโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของนพวงค์ คงประจักษ์ (2556) ที่ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของศรีสุดา แก้วทอง (2557) ที่ศึกษาการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัย

พบว่า การดำเนินการนิเทศภายในประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ระดับการการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด ศรีสะเกษของผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย เยาวลักษณ์ เกสรเกศรา (2565) การส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน โรงเรียนบ้านหมากหัววัง 1) ด้านการบริหารจัดการ กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันจากการมีส่วนร่วม จัดสภาพแวดล้อมให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดทำคู่มือในการส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนเพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจน 2) ด้านหลักสูตร ควบคุมการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อนำผลไปพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในสถานการณ์ปัจจุบัน โดยบูรณาการการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้อ 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ควรมีการบูรณาการ การส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียน การสอนในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูได้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Active Learning โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนคิดอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการจัดทำโครงการตามแผนปฏิบัติการควรมีการบูรณาการโครงการหรือกิจกรรมที่มีลักษณะคล้ายกัน เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องงบประมาณและครูผู้รับผิดชอบการทำโครงการ การประเมินโครงการควรจัดทบทวนกำกับติดตามผลการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบกิจกรรมในโครงการควรเป็นกิจกรรมที่เกิดจากความต้องการหรือความถนัดของผู้เรียน 5) ด้านการวัดและประเมินผล ควรมีการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงของนักเรียน เน้นการวัดและประเมินเพื่อพัฒนาไม่เน้นเพื่อตัดสิน การประเมินควรให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน 6) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่องและศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีผลงานเชิงประจักษ์ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน 7) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ควรให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนทุกขั้นตอน

3. ผลสรุปแนวทางการนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด ศรีสะเกษ ตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ โดยศึกษานิเทศก์เป็นผู้ค้นพบปัญหา และใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ (P-A-O-R) ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันแก้ปัญหาหาระหว่างศึกษานิเทศก์และครูผู้สอน เพื่อ

พัฒนา แนวทางการนิเทศ ซึ่งมีขั้นการวางแผน (P-Plan) การประชุมวางแผนการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นการปฏิบัติการ (A-Act) ศึกษาวิเคราะห์ดำเนินการนิเทศ ติดตาม การสร้างการเรียนรู้ปรับหลักสูตร ให้เป็นบูรณาการ ขั้นการสังเกต (O-Observing) ศึกษาวิเคราะห์ บันทึกผลการนิเทศ ติดตามการสร้างการเรียนรู้ปรับหลักสูตรให้เป็นบูรณาการ ขั้นการสะท้อนผล (R-Reflecting) การนิเทศโดยกระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาความสามารถในการสร้างการเรียนรู้ปรับหลักสูตรให้เป็นบูรณาการ สอดคล้องกับ Lilia Halim et al (2010) ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการนิเทศการเรียนการสอน ศึกษาผลกระทบต่อการพัฒนาวิชาชีพของมหาวิทยาลัยบนฐานของศึกษานิเทศก์ และครูฝึกสอนวิชา วิทยาศาสตร์พบว่าศึกษานิเทศก์และครูฝึกสอนต้องร่วมกันระบุปัญหาของการสอน วางแผนการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียน จัดการเรียนรู้ และสะท้อนให้เห็นถึง ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ส่งผลให้ครูฝึกสอนสามารถปรับปรุงความรู้ในเนื้อหาวิชา และพัฒนาความรู้ในเนื้อหาการสอน ทั้งนี้เนื่องด้วยการวางแผนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศนั้นมีความสำคัญต่อกระบวนการทำงานหรือการจัดการเรียนการสอนของครู ส่งผลให้ชุดการสอนที่ครูสร้างมีคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตาม การเรียนการสอนแบบ Active Learning ที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ปิยะวรรณ เชิญทอง (2561) แนวทางการนิเทศโดยกระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาความสามารถในการสร้างชุดการสอนวิชา วิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่าการนิเทศโดยกระบวนการวิจัย มีขั้นตอนการ นิเทศประกอบด้วย การวางแผน (P-Plan) การปฏิบัติการ (A-Act) การสังเกต (O-Observing) การ สะท้อนผล (R-Reflecting)

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การนิเทศโดยใช้วิจัยเป็นฐานโรงเรียนนำร่องต้นแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็น ฐาน (BBL) พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด ศรีสะเกษ ขั้นตอนกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ โดย ศึกษานิเทศก์เป็นผู้ค้นพบปัญหา และใช้กระบวนการวิจัย ปฏิบัติการ (P-A-O-R) ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันแก้ปัญหาระหว่างศึกษานิเทศก์และครูผู้สอน ซึ่งมีขั้นการวางแผน (P-Plan) การประชุมวางแผนการวิเคราะห์เนื้อหา การปฏิบัติการ (A-Act) ศึกษาวิเคราะห์ดำเนินการนิเทศ ติดตาม การสร้าง การเรียนรู้ปรับหลักสูตรให้เป็นบูรณาการ การสังเกต (O-Observing) ศึกษาวิเคราะห์ บันทึกผลการ นิเทศ ติดตามการสร้างการเรียนรู้ปรับหลักสูตรให้เป็นบูรณาการ การสะท้อนผล (R-Reflecting)

การนิเทศโดยกระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาความสามารถในการสร้างการเรียนรู้ปรับหลักสูตรให้เป็น
บูรณาการ

เอกสารอ้างอิง

- นพพงศ์ คงประจักษ์. (2556). การนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ปิยะวรรณ เจริญทอง. (2561). การนิเทศโดยกระบวนการวิจัย (Research Base
Supervision) เพื่อพัฒนาความสามารถในการสร้างชุดการสอน วิชาวิทยาศาสตร์ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการโครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแลกเป่า สพฐ.
ปีงบประมาณ 2561.
- เยาวลักษณ์ เกษรเกศรา. (2565). การพัฒนารูปแบบบริหารการเสริมสร้างทักษะชีวิตและ
อาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านหมากหัววัง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. การ
ประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติเครือข่ายบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 22.
- ศรีสุดา แก้วทอง. (2557). การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. วารสาร
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยา, 2(1), 25-35.
- ศิริวรรณ ฉายะเกษตริน. (2552). การนิเทศแบบร่วมพัฒนา. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ธนบุรี. 3(1), 70-73.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการ
จัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด ,
_____. (2561). คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด ,
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. (2561). แผนปฏิบัติการประจำปี
งบประมาณ 2564. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1,
- Lilia Halim Nor Aishah Buang T. Subahan Meerah. (2010). Action research as
instructional supervision: Impact on the professional development of
university based supervisors and science student teachers. *Procedia Social
and Behavioral Sciences*, 2(2010), 2868-2871.